

## Obenaus Tamás: Szekszárdi kalandok

2021 szeptemberében Szekszárdon, Tolna megye székhelyén töltöttünk pár napot – kettesben. Ez nem is lenne nagy dolog, de mind a ketten látássérültek vagyunk

– én közelebb vagyok ma már a vaksághoz, Párom lát még egy kicsit, de ő meg ráadásul hallássérült is. Mivel évek óta járogatjuk az országot, már összeszokott

országjáró páros vagyunk.

A város nevének eredete Bizonytalan. Az biztos, hogy a régi magyar szeg, illetve a szár szavakat kell keresni, és mind a kettő összefüggésben van a jelenlegi fehér színnevünkkel. Egy másik lehetőség szerint a szár szó a kopaszságra utal, kérdés, hogy kinek, avagy minek a kopaszságára. Kézai Simon szerint az alapító

I Béla királyra, de nála a szeg szó barnát jelentett, de mások szerint I. (Szent) László fehér lováról van szó, aki sok képen fehér színnel jelenik meg.

A -d a szó végén kicsinyítő képző. A város névalakjai is nagy változatosságot mutatnak: Szegzárd, Szegszárd, sőt volt amikor Szexárd formában is megjelent.

1903 óta írják Szegszárd forma helyett a mai Szekszárd formában.

Ha úgy vesszük, ez a négy napunk nem túl szerencsésen sikerült: a szeptember 20-23 között éppen kifogtuk az ős kezdő szakadó esőjét. Jó, nem minden nap esett, de vagy el akart bennünket áztatni, vagy eléggé nyákos, lábát-lógató-esős idő volt. Egy szóval, az időjárást nem sikerült Szent Péternél jól megrendelnünk.

A szállást nem sikerült a legszerencésebben kiválasztani: a híres-nevezetes Takler Kúriánál foglaltunk szobát. Ez még nem is lett volna gond, csak hogy a Kúria Szekszárd külterületén volt megtalálható, és vagy autóval, vagy helyközi buszokkal lehetett a szállást elérni. Mázlínk volt, hogy amikor hétfő déltájt megérkeztünk, még elkaptuk azt a buszt, amely után csak órákkal később jött a következő. Ezen kívül szerencsénk volt, hogy a sofőrje látva a két fehér botot, úgy döntött, hogy szabálytalanul nem a megállóban, hanem az elágazásnál áll meg. Ennek az előnyét másnap láttuk meg, amikor észrevettük, hogy a buszmegálló közel 200 m-re volt a lehajtótól. A kis úton nagyjából 50 m-t kellett dombnak felfelé tennünk, mire megtaláltuk a Kúria bejáratát, és onnan a több lépcsős feljártot! (Furcsának találtuk, hogy az út közepe jó mélyen be volt süllyedve. Viszont, amikor a recepciónál ezt megemlítettük, felvilágosítottak minket, hogy az üres boroshordókat ott tisztítják ki. és így a szennyes víz itt folyik le.)

A recepció roppantul kedvesek és segítőkészek voltak – ahogy a szálloda többi alkalmazottja is, akikkel találkoztunk. (A recepciónál hüledeztek, hogy két fehér botos megjelenik és gyalog ment ki.) A segítség viszont el is fért, mivel egy háromemeletes épülethez hozzáépítettek egy plusz szintet, viszont a negyedik szintre nincs a földszintről közvetlen lift, csak ha a harmadikra felmegy az ember. Úgyhogy a harmadikra felmentünk a szép, modern lifttel – dombornyomásos, beszélős lift! –, majd jobbra elkanyarodva 5 métert megtettünk, bal kanyar, ahol újabb 5 m után jobbra fordultunk, és itt 10 m-re a lépcső után balra közel újabb 5 m-re a következő liftig mentünk. A második lifttel az volt a gond, hogy érintős, de a harmadik szint nála a nulladik volt, a negyedik pedig az első. Szóval felmentünk a harmadikra, onnan az elsőre, és mindig csak felfelé mentünk.

A szoba kellemes kinézetű volt – már amennyit fel tudtam belőle térképezni. A kis előszobából nyílt a fürdő és a vele szemközti oldalon a ruhásszekrény, és beletorkollt a szobába. Magában a szobában két szülő ágynemű volt egymás mellé tolva két kis éjjeli szekrényrel és velük szemben a falon a lapos tv. A

szoba áramellátása modern megoldással, a szobakulcs-kártya segítségével volt megoldva, de túlléptek az egykulcsos: kettő volt. Így akkor is lehetett a készülékeket tölteni, ha nem voltunk a szobában és az egyik kulcs a tartójában maradt. Ám a szobának volt egy nagy hátránya (szerintünk): ha bent voltunk, beindult a légkondi. Ezt egyikünk sem szereti. Azt hamar észrevettük, hogy ha az ablakot kinyitottuk, a légkondi leállt. Igen ám, de ezeken a napokon már eléggé hideg éjszakák voltak. Már az első éjjel – eléggé későn – leesett nekem a tantusz, hogy a portát felhívjam, és megkérjem őket a légkondi lekapcsolására.

Így elég kellemesen teltek az esték és éjszék: este még nyitva volt az ablak, de éjjelre már becsuktam.

A szállás árában csak a reggeli volt benne, aminek az oka, hogy Marikám sokszor már késő délután sem szeret vagy bír enni, így megegyeztünk, ha akarok, akkor lemegyek vacsorázni. Svédasztalos reggeliket kaptunk, amit a pincérek segítőkészségét kihasználva oldottuk meg. Az ebédet hétfőn és szerdán töltöttük el a Kúria éttermében, a vacsorák közül csak szerdán vacsoráztam – egyedül. A többi vacsorát inkább itthonról hozott batyus elemőzsiából fogyasztottuk el, egyébként eléggé borsos árak voltak. Ami étkezést elfogyasztottunk, azok eléggé jó ízűek voltak, és természetesen nem hagyhattuk ki a helyi bort a fogyasztásból –az ételhez igazítva.

A szerda délutánt a szálloda wellness részlegén töltöttük el, a betervezett szauna helyett csak a sószobában: mivel az ebédhez egy kis finom bort is ittunk, és alkohol ivása után ártana az emberi szervezetnek a szauna. Én még az infrasaunát is kipróbáltam, míg Párom a jacuzzi vízmasszázsából kért egy kicsit.

Az ottani alkalmazott is maximálisan figyelt ránk: megtehetette, hiszen rajtunk kívül még csak egy házaspár tartózkodott ott.

Szekszárdból a látásunktól és az esős időtől függetlenül igyekeztünk a lehető legtöbbet meglátni és megtapasztalni. Az első nap a buszsofőrtől megkérdeztük, hogy milyen látnivalók vannak a városban, aki jó lokálpatriótaként végig is sorolta, de később kiderült, ezek egy része a város másik felében található meg (Balassi-ház), vagy éppen nem voltak nyitva (Béri Balogh Emlékház, Bormúzeum). A látogatás harmadik kizáró oka a konferencia volt: a Tolna Megyei Múzeumban éppen egy régészeti konferenciát tartottak. Így csak a mellékhelyiséget „látogathattuk meg”. Szerettünk volna kimenni a Gemenci Erdőbe, de amint megtudtuk, a kisvasút csak hét végén működik.

Viszont a Vármegyeházát meg tudtuk nézni, ahol egy nagyon lelkes fiatalember körbe vezetett minket: gyorsfutamban, szinte csak mellékesen megemlítve, hogy ebben vagy abban a helységben mi lett volna a látnivaló. MI viszont kitoltunk vele, és időnként megállítottuk, hogy több információt kérjünk. A Mattioni kiállításon hosszabb időt töltöttünk: ő egy olasz ősókkal rendelkező, szekszárdi születésű magyar képzőművész, aki különböző köveket mozaiklapocskákká csiszolt, és ezek betonnal történő „felragasztásával” alakította ki a műalkotásait. Szintén több időt töltöttünk el a Vármegyeháza „kápolnájában”. Ez egy romokban fennmaradt rész, ahol valószínűleg egy középkori templom, vagy zárda, vagy kolostor maradványai találhatóak. Ezek a romok valószínűleg az I. Béla magyar király (1060-1063) által alapított szekszárdi kolostor romjai, ahova őt is eltemették. Amint idegenvezetőnkől megtudtuk, Szekszárdot többször elpusztították-újjáépítették: volt egy középkori, egy törökidőbeli, és egy újkori város. Emiatt ma már nem lehet tudni, hogy pontosan hol volt ez a kolostor. Arról nem is beszélve, hogy a XIX. századi feltárások során a korabeli archeológia számára még nem a csontok, hanem a különböző értékes fémek voltak a fontosak. Így aztán a csontokkal nem foglalkoztak. De az is előfordulhat, hogy a korábbi dűlások alkalmával vagy a nemtörődömség, vagy a szándékos rosszindulat miatt kiszórták a csontokat. De a kezdeti elképzelésekbe más is beleszólt: hétfőn délután váratlanul kiderült, hogy párom cipője felmondta a szolgálatot, aminek a következtében másnap azzal kezdtük a városlátogatást, hogy megkerestük a legelső cipőbölt. Mire megtörtént a sikeres cipővásárlás, majdnem dél lett (délelőtt csak fél 11-kor volt befelé busz), így igyekeztünk a belváros felé menni, és ott egy éttermet találni. (A másnapi séta alkalmával derült ki, hogy pont a

Vármegyházával szemközt voltunk.) Itt találtunk egy olyan éttermet, hogy Szász étterem. Nem bírtam ki, hogy ne kérdezzem meg, kaphatunk-e szász ételeket. De amint tájékoztattak, a helyén volt régen egy Szász étterem, és annak az emlékét őrzi a mai név. Mindenesetre nem kerestünk tovább éttermet, és a nem túl meleg idő ellenére inkább kint ültünk le ebédelni. A felszolgálók rendesek voltak: felváltva szolgáltak ki minket. De nem is a finom ebéd volt a lényeg, hanem a pincér viselkedése: felkísért minket a „sétáló” utcára, és megkérdezte, merre mennénk, majd mint aki állandóan látássérültekkel foglalkozik, az útvonal magyarázatban kitért arra, hogy hány forgalmas keresztutcát kell kereszteznünk, milyen akadályokra, veszélyforrásokra kell figyelniük, és mi lehet támpont a haladás során.

Mi meg voltunk lepődve a magunk részéről.

A városból sajnos, nem túl sokat „láttunk”, illetve tapasztaltunk, aminek az oka a szállásnak a városközponttól való viszonylagos nagy távolsága, és ebből kifolyólag a helyközi közlekedés ritka járatai voltak. Amit tudtunk, a rendelkezésünkre álló idő alatt megtekintettük.